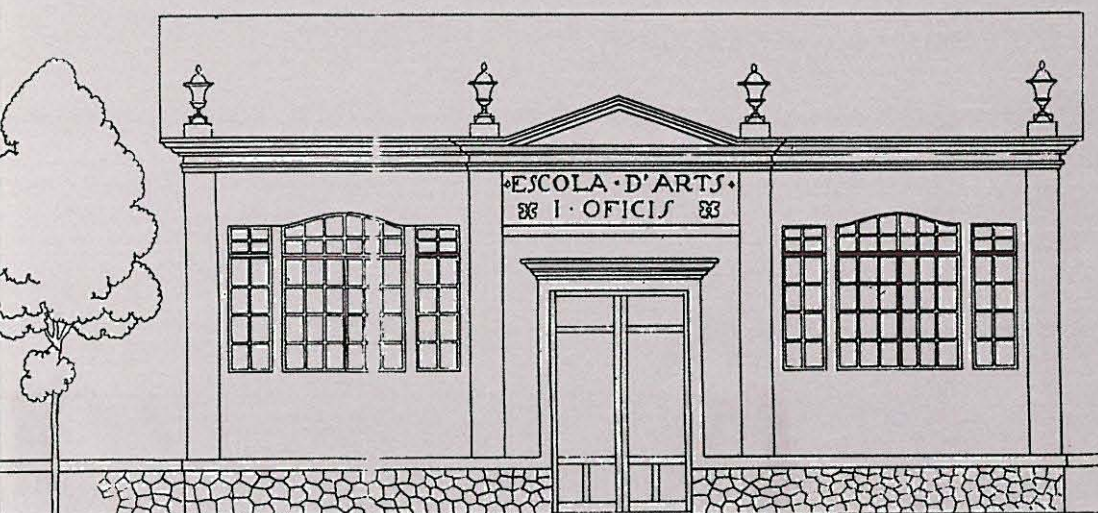

Crònica

PUBLICACIÓ DE L'ARXIU MUNICIPAL DE LLAGOSTERA

ANY XIV (2006) • NÚMERO 28

FATXADA • CARRER GANIX •

ESCALA: 1x50

Joan Dordal
Arquitecte
Juny 19

PROJECTES DE CALAIX

**LES INICIATIVES NO
REALITZADES DE LLAGOSTERA**

PROJECTES AL CALAIX¹ LES INICIATIVES NO REALITZADES DE LLAGOSTERA

Martà Albà i Espinet

Sovint esperem trobar en els nostres arxius, magatzems de la memòria dels qui ens han precedit, els ancestres directes del que som ara, pressuposant un fil tens i ininterromput entre la idea i el fet, potència i acte, el projecte i la realitat. Potser perquè tendim a pensar que les coses són com les veiem ara, obviant que podrien haver estat de forma molt diferent.

El nostre objectiu s'ha centrat a recopilar tots aquells projectes que, tant d'arquitectura, com d'urbanisme com d'infraestructura, en els àmbits cronològics fixats, ens ofereixen alternatives reals a allò que es va acabar realitzant, o bé iniciatives que restaren oblidades sense continuïtat. En la mesura que ens ha estat possible, hem documentat els canvis d'idea i les raons que s'hi amaguen, per tal de poder il·lustrar, a la llum dels documents, una altra història que és, en definitiva, la mateixa. El marc cronològic ha quedat fixat entre final del segle XVII - data dels primers dibuixos trobats -, i 1979, data d'inici dels primers ajuntaments democràtics, amb la diversificació de concursos i iniciatives que aquest fet desencadena.

La font principal d'informació han estat els arxius públics i privats de tota la província. Als membres de l'equip, format per una seixantena de persones, ens unia un entusiasme gairebé malaltís per arribar a l'ull de cada cas, per copsar les raons de les no realitzacions, les contrapartides, les alternatives. Sovint no n'hi ha hagut prou resseguint les series d'obres i urbanisme dels arxius. Sovint ha calgut buidar les actes dels plens, la correspondència, la premsa... i, en els casos en que afortunadament ha estat possible, parlar amb els protagonistes que van viure cada situació.

Sabrem el que els nostres avantpassats volien per al seu poble, la seva comarca, la seva ciutat, perquè n'hem recollit les dades històriques del calaix dels projectes no realitzats. Hem posat de cap per avall els nostres arxius per reviure la història a partir del que no va passar, perquè sabem segur que la realitat s'explica tan bé des del que va ser com del que es va quedar en intenció. A la descoberta d'un projecte no realitzat ha seguit l'esforç; d'aprofundir en les circumstàncies que l'acompanyaven, el seu context històric. Explicant el que no s'ha fet també es veu el que es va fer, el que va guanyar, el que va passar davant i, per tant, el que en un moment determinat va esdevenir més important, i va pesar per sobre de les altres coses. Un retrat de intencions que és un retrat de realitats,

¹ Aquests text va ser elaborat per encàrrec de Rosa Maria Gil i Pep Marín com a coordinadors del projectes MIRATGES, 300 anys de projectes no realitzats a les comarques gironines, que, patrocinat per la Diputació de Girona, ha estat publicat i se n'ha fet una exposició inaugurada a Llagostera el dia 2 de setembre de 2005.

explicat en negatiu però tant o més nítid que la historia coneguda. I, sobretot, moltíssim més suggeridor per a la fantasia que desperta poder imaginar una realitat diferent.

El ventall de projectes frustrats que trobem en gairebé tres-cents anys pot agrupar-se per dinàmiques territorials, etapes de desenvolupament, períodes polítics i cicles econòmics. No hi és casual l'exercici de determinats arquitectes municipals, que han marcat estil amb les seves propostes. També val la pena reflexionar sobre quina tipologia és la més proposada i la rebutjada al llarg dels anys: les escoles.

Els projectes escolars, presents invariablement en cada poble, eren els primers que saltaven del pressupost municipal o estatal, i sovint esdevenien una necessitat endèmica que els diferents governs intentaven solucionar i solien deixar pendent.

El període que va des del segle XVII a mitjan segle XIX pot definir-se de baixa intensitat des del punt de vista projectual i de tipologies destinades a grans solucions estratègiques. Són els segles en que sorgeixen projectes de caràcter defensiu contra l'enemic exterior (ports, fortificacions) i també de defensa contra les calamitats naturals (desviament de rius, canals...). L'alt cost de les propostes les fa sovint irrealitzables, i la poca maduresa de la planificació urbanística, juntament amb una economia debilitada periòdicament per les guerres, fan que el territori canviï ben poc durant gairebé dos segles.

El gran salt qualitatiu i quantitatiu s'iniciarà a mitjan segle XIX en una progressió geomètrica que encara no s'ha aturat. A mesura que transcorre el segle XIX, la societat abandona l'estadi preindustrial del camp, la muntanya i la pesca i, progressivament, es desvetlla una necessitat de millorar les condicions de vida.

Aquesta tendència neix en les poblacions amb activitat industrial i comercial i s'estén a la resta del territori. Així sorgeixen les propostes d'equipaments com mercats, escorxadors, escoles, cementiris, habitatges per a obrers i l'invent que revolucionarà la visió de territori i els fluxos comercials: els ferrocarrils. Tots aquests projectes van acompanyats de les lleis que marquen el desplegament de l'estat modern i del progrés de l'economia, que exigeix nous mitjans de transport.

És el moment, també, d'un nou urbanisme que organitzi el creixement de les poblacions gironines. Neixen així els primers plans d'urbanització i eixample, que sovint restaran tan sols sobre el paper. El segle XX passa, després d'una primera etapa que a Catalunya resulta feliç gràcies a la Mancomunitat, a les estretors de la dictadura de Primo de Rivera. L'eufòria projectual de la II República quedarà estroncada per l'esclat de la Guerra Civil, i portarà l'epíleg d'una postguerra empobrida i grisa. Deu anys més tard, sobretot a la costa, el panorama canvia amb l'arribada del primer turisme. Aquest fenomen capgirarà el sistema de valors ancestrals d'aquella societat i convertirà el territori en la moneda de canvi més valorada. Aquesta circumstància generarà nombrosíssims projectes d'urbanitzacions en zones rústiques, que sovint plantegen triplicar la població estable del municipi on sorgeixen. També és el moment de les "grans idees", i és llavors quan les marines residencials, els ports esportius i els conjunts d'apartaments floreixen sobre el terreny i també, afortunadament, sovint es queden als calaixos i no es fan realitat.

Amb el pas del temps, i a copia d'errors i disbarats, les propostes es moderen. Amb l'arribada de la democràcia el poder polític assumeix

certes competències i responsabilitats en matèria de planificació urbanística i de protecció del medi natural.

Tot plegat ens ha portat a documentar 461 projectes. Alguns d'ells tenien qualitat de mite en la memòria dels ciutadans, però ara n'hem completat les dades per fer-los entrar a la història. D'altres, gairebé ningú no en sabia res, i hem sorprès propis i estranys en explicar una part desconeguda del passat. Per sobre de tot, hem après molt i ens ho hem passat molt bé. L'aventura tenia, sovint, trets de periple oníric en la màquina de temps. En tornar-ne, com passa en els millors viatges, explicar-ho ha estat tan interessant com viure-ho...

ROSA MARIA GIL I JOSEP MARINÉ
(de MIRATGES, 300 anys de projectes no
realitzats a les comarques gironines)

Llagostera

La imatge més característica de l'estructura urbana de Llagostera és la que es té quan s'arriba a la població des del nord. L'església parroquial de Sant Feliu sobresurt dalt del puig, al mig de les edificacions que esglaonadament descendeixen cap a la part baixa del poble. Aquest espai tan propi, avui anomenat nucli antic, és el que millor recorda el passat medieval de la vila sorgida al voltant de les muralles i del castell.

La bona situació geogràfica del puig de Llagostera, amb domini visual sobre tota la plana de la Selva, delimitada per les Guàrdies, el Montseny, les Gavarres i les muntanyes de Tossa, és un lloc privilegiat per a la guaita i defensa, escollit per homes de l'Edat Mitjana per instal·lar el primer poblament conegut en època històrica (l'església de Sant Feliu de Llagostera ja s'esmenta l'any 855), potser sobre un antic poblat ibèric.

La primera referència a l'existència d'un castell és del s. XIII. Les restes actuals són més tardanes, del s. XIV, i descobreixen dos recintes concèntrics, lleugerament desplaçats cap al sud. El primer recinte amb quatre o cinc torres, de les quals únicament se'n conserven dues, envoltava la casa forta o castell, l'església i el cementiri. Una mica més avall, els actuals carrers Olivareta, del Fred i Sta. Anna dibuixen el perímetre de la segona muralla, de la qual s'han conservat restes de tres de les set o vuit torres que devia tenir. Aquest segon mur tanca i protegeix la vila amb l'actual plaça de la Llibertat com a centre neuràlgic.

La primera expansió fora muralla cal situar-la a mitjan s. XVI, quan ja el castell ha deixat de ser operatiu per a la defensa. Les cases de l'actual carrer Olivareta són les primeres a traspasar els murs. Es construeixen adossades a la muralla, en la zona que a l'època anomenen la vall del mur. En aquest moment es forma la segona plaça del poble, la del Mercat, un espai fora muralla situat davant d'un dels portals principals de la vila i on se celebra el mercat setmanal fins a final del segle XIX. El creixement fora muralla s'intensifica al llarg dels s. XVII i XVIII, i les cases petites i els carrers estrets disposats en cercles concèntrics ressegueixen els antics murs fins que finalment els amaguen completament.

A final del s. XVIII i a començament del s. XIX, l'expansió urbana s'ha estès lentament a l'entorn del que llavors eren els camins d'accés al nucli habitat: el camí ral de Sant Feliu de Guíxols a Girona (actuals

carrers Joan Maragall, Santiago Rusiñol, Sant Felip Neri i Barcelona), el camí al veïnat de Sant Llorenç (actual carrer Concepció) i el camí a Girona (actual carrer Alt de Girona i segona tram del Girona). Les cases construïdes a banda i banda d'aquestes vies de comunicació s'integraran dins la xarxa urbana, i seran els límits que cenyiran el creixement més espectacular de Llagostera, l'eixample de mitjan s. XIX.

El creixement econòmic, produït bàsicament per la indústria del suro, l'emigració i el consegüent creixement demogràfic, condicionen la necessitat de sol urbà. La població es dobla en només 20 anys, de 1.755 a 3.555 habitants entre 1838 i 1860, i continua creixent. L'any 1895 havia arribat a 4.237 habitants, pràcticament els mateixos que el 1975.

La resposta a la demanda de sol urbà és l'Eixample Romeu, una proposta que trenca l'estructura de la vila medieval amb una concepció nova, en línia amb els dissenys urbanístics del segle XIX, els eixamples ordenats racionalment. L'any 1859 l'Ajuntament aprova el projecte promogut pel propietari rural Antoni Romeu i Raig, un dels majors contribuents de la vila.

La superfície nova a urbanitzar és dues vegades superior a la construïda fins aquell moment, i s'estén cap a la plana en direcció sud en els terrenys situats al voltat de la casa pairal de can Romeu.

El nou eixample té un traçat de carrers reticular d'uns 8 m aproximadament d'amplada, que conflueixen en el centre en una gran plaça quadrada. L'avui Plaça Catalunya, llavors anomenada de la Indústria, amb 1.050 m², i l'actual Passeig Pompeu Fabra, obert sobre l'antic camí de Sant Llorenç, amb 20 m d'amplada, són els dos espais d'ús públic concebuts com a zones de lleure i esbarjo. Un altre tret característic d'aquest eixample és que totes les cantonades es projecten amb xamfrà, tot i que actualment se'n conserven molt pocs, perquè moltes de les llicències d'obres concedides no els van respectar.

Els límits de l'eixample coincidiran a l'oest i al nord amb els camins ja convertits en carrers, tal com dèiem. En canvi el límit est serà el nou barri de la Barceloneta (actuals carrers Donzelles, de la Coma, Nou i plaça Barceloneta). Es tracta d'una zona nova articulada al llarg camí secundari que unia el camí al Veïnat de Ganix amb el que es dirigia a San Llorenç. Uns anys abans d'iniciar la urbanització de l'eixample s'hi comencen a edificar habitatges de reduïdes dimensions, sembla que destinats a obrers de la indústria del suro.

La previsió de sol que l'Eixample Romeu fa a mitjan s. XIX té tanta visió de futur que permet donar resposta a les necessitats del creixement urbà durant ben bé un segle, durant el qual l'estructura urbana formada en aquest moment es mantindrà inalterable. La Llagostera de final XIX és molt similar a la de 1960.

És precisament a partir de la segona meitat dels anys 1960 quan comença a urbanitzar-se el sector sud-est del poble, les zones de Mas Sec i Cal Curt, que seran els nous pols de creixement fins avui dia, quan s'ha iniciat una segona etapa d'expansió en aquest sector.

Però durant els anys 1960 i 1970 el fenomen urbanístic més remarcable és el de les urbanitzacions de segona residència del tipus que a l'època s'anomena "Ciudad Jardín". La proximitat a la zona d'atracció turística de la Costa Brava i la gran extensió del terme municipal de Llagostera fan que a partir dels anys 1960 es

promoguin fins a catorze projectes per urbanitzar diferents zones del terme, alguns situats a les planes dels veïnats de Mata, Bruguera o Panedes, altres a les parts més muntanyoses del veïnat de Sant Llorenç.

De totes les propostes que es fan, sis estan avui de fet consolidades i qualificades de sol urbà o urbanitzable: la Mata (1963), Selva Brava i Font Bona (1972), la Canyera (1974), Mont-Rei (1974), , Llagostera Residencial (1978).

En canvi sis més no s'arriben mai a realitzar, encara que totes van iniciar la tramitació administrativa dels seus projectes: Mas Sureda (1967), Mas Aymerich (1973), la Arboleda (1975), Can Serra (1976), Can Duran (1976), Mas Pijoan (1976). Encara queden dos projectes més dels quals pràcticament no ha quedat rastre documental: Refugios Costa Brava (1973) i Sant Grau i Montagut (1964).

Tot i no tenir les autoritzacions preceptives per poder parcel·lar i urbanitzar, la majoria d'aquests projectes han deixar rastre sobre el territori, es van obrir carrers, es van col·locar vorades, encara que rarament s'arribaren a asfaltar, es van vendre parcel·les i s'hi van construir algunes cases aïllades.

És pot calcular en més de 12.000 persones les que haurien pogut habitar en aquestes sis urbanitzacions no realitzades, el doble de la població actual de Llagostera, i que haguessin afectat més de 450 hectàrees de sol avui qualificat de rústic.

Projectes d'arquitectura

La remodelació del cementiri

1890 Manuel Almeda

Carrer Ricard Casademont

L'actual cementiri municipal va ser inaugurat el segon diumenge d'octubre de l'any 1862, es va emplaçar lluny del nucli urbà, en uns terrenys que havien comprat a mitges l'Ajuntament i l'Obra de l'Església. Finalment es complien els requeriments del Governador que, des de 1848 i per motius de salubritat, demanava que s'abandonés l'antic recinte situat al costat de l'església parroquial. El 1869 es traslladaren les restes del cementiri vell, que quedava definitivament clausurat.

Pio Brujà de Sant Feliu de Guíxols va promoure el 1890 aquest projecte de reforma del cementiri, que contemplava la construcció de panteons per posar-los a la venda, la distribució de l'espai interior amb jardins i la renovació de la porta d'entrada principal. El projecte el va aprovar la Junta Local del Cementiri el 1891.

La proposta preveia la construcció de 18 panteons, 12 de centrals i 6 de laterals. Els 12 panteons centrals es situaven en l'encreuament dels dos carrers en grups de tres formant xamfrà. Els panteons laterals quedaven un a cada costat de la capella i dos més a banda i banda de les parets laterals del cementiri, davant del camí central. Les façanes dels panteons, amb una gran reixa de ferro, seguien dissenys diferents segons fossin per als panteons centrals o per als laterals.

S'ignoren les causes que fan que el projecte no es realitzi. El cementiri actual no té res d'aquest projecte. L'any 1916 la seva superfície es va duplicar, la capella actual és del anys 1950 i aquest 2002 s'ha acabat el que de moment és l'última ampliació.

AMLLA Fons Ajuntament de Llagostera, 13 95

L'escola de Belles Arts **1917 Joan Bordàs**
Carrer Ganix

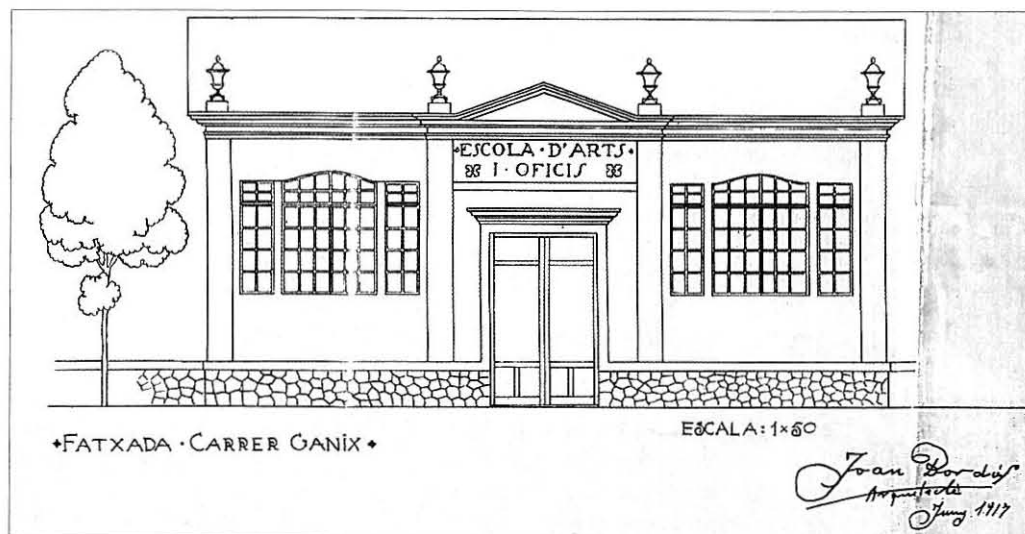
L'Escola de Belles de Arts va ser creada el 1892 en conveni entre l'Ajuntament i la Diputació de Girona. No disposava d'una seu fixa i l'Ajuntament llogava cada any un local. L'any 1915 s'instal·lava en una de les aules de la nova Escola de Nens del carrer Ganix (actual Llar d'Infants el Niu). Però poc temps després (1917) haurà de buscar una altra vegada un local de lloguer (Can Franquesa, carrer Sant Pere) ja que l'Escola de Nens va aconseguir la graduació i va necessitar totes les aules.

És en aquest moment que es va redactar aquest projecte, probablement per evitar una nova etapa de pelegrinatge. L'edifici que es preveia construir era de planta baixa i situat en el pati de l'Escola de Nens (on actualment hi ha l'edifici de Correus). Hi havia una sala de dibuix, una sala de lliçons orals, un despatx o sala de professors i un gabinet per a manipulacions o laboratori. En una primera fase es volia construir únicament la sala de dibuix.

El projecte implicava la modificació de l'alineació del carrer Ganix per deixar espai suficient per a la futura escola graduada de noies, que es volia situar en el mateix solar amb façana al carrer Barceloneta. D'aquesta manera nens i nenes haurien quedat separats per un pati central delimitat en un extrem per l'Escola de Belles Arts.

La nova escola no es va arribar a construir però Belles Arts retornarà a l'edifici del carrer Ganix ocupant diferents aules fins que l'any 1982 es traslladarà a la casa de les Vídues, on finalment disposarà d'uns espais pensats per a les necessitats d'aquest tipus d'estudis.

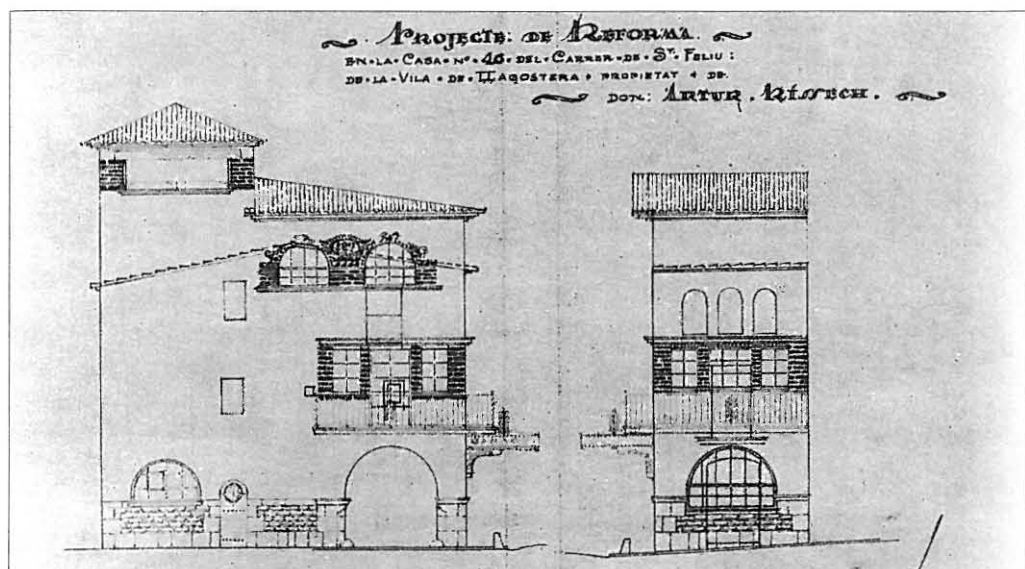
Escola d'Arts i Oficis. *AMLLA Fons Ajuntament de Llagostera, 13 93 012*

Ca l'Artur Rissech **1918 Rafael Masó**
C/ Sant Feliu cantonada C/ Camprodon

Artur Rissech Vingut va encarregar a l'arquitecte Rafael Masó la reforma de la casa situada al costat de la carretera de Girona a Sant Feliu, amb la intenció establir-hi un garatge-estació d'automòbils per a transport de persones.

La solució que Masó projectà era la d'un edifici de planta baixa i dos

Projecte de Reforma en la casa núm. 46 del carrer de St. Feliu, de la vila de Llagostera.

pisos. Per facilitar l'entrada de vehicles la planta de l'edifici minvava a mesura que s'acostava a la carretera. L'entrada al garatge, situat a la planta baixa, es feia a través d'una gran obertura amb un arc de mig punt. La façana d'aquesta planta baixa havia d'estar decorada amb alternança de pedra polida i no polida i coronada per un fris del mateix material. El primer pis es destinava a menjador per als viatgers i a cuina. Una balconada recorria la façana decorada amb ceràmica negra. El segon pis era el destinat a l'habitatge Rissech, tenia dues finestres en forma de circumferència recobertes de ceràmica negra i un medalló ovalat amb la data de construcció a l'interior. Però aquesta proposta de Masó no es va poder realitzar. L'any 1919 Artur Rissech renunciava a l'obertura del garatge-estació i per tant també a la realització del projecte. La casa serà reformada per instal·lar-hi una botiga de comestibles i el disseny de la façana serà del mestre d'obres de Llagostera Joan Mundet.

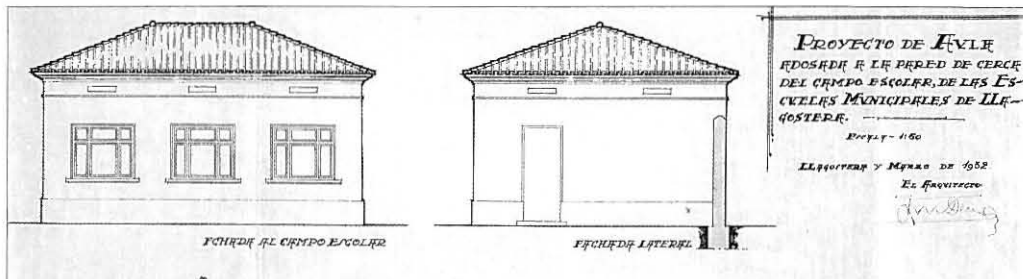
AMLLA Fons Ajuntament de Llagostera, 13 71 061

L'escola de nens 1932 Josep M. Deu Carrer Barceloneta

El dèficit secular de bones infraestructures per a escoles a Llagostera és va solucionar en part l'any 1911 amb l'adquisició d'un solar situat entre els carrers Àngel Guimerà, Ganix i Barceloneta. L'any 1915 es va inaugurar oficialment el nou edifici, amb façana al carrer Àngel Guimerà. Quedava lliure un extens espai que en principi s'utilitzà com a pati i on es van projectar deferents edificis, com l'Escola de Belles Arts que ja hem comentat.

L'any 1932 problemes d'espai fan que es plantegi l'ampliació de l'Escola de Nens amb la construcció d'una aula nova situada davant l'edifici de 1915, a l'altre costat del pati i amb façana al carrer Barceloneta. La nova aula, amb capacitat per a 40 alumnes, tindria accés des del pati on donarien també totes les obertures.

El projecte es desestimà aviat. L'any 1933 es començà a buscar els terrenys adequats per construir un gran grup escolar per ubicar en un mateix edifici l'Escola Graduada de Nens i l'Escola de Nenes.

Projecte de les escoles municipals de Llagostera

El 1936 el mateix arquitecte J.M. Deu redactà el projecte del grup escolar situat al Puig del General i que és, amb petites modificacions, l'actual CEIP Lacustària. Les obres d'execució del projecte s'inicien en plena Guerra Civil i les circumstàncies del moment fan que no s'inauguri fins al 5 de maig de 1963, i encara únicament l'ala dreta destinada als nens. Les nenes hauran d'esperar fins al 1969 quan s'acabarà l'ala esquerra i el menjador.

AMLLA Fons Ajuntament de Llagostera, 04072001

La caserna de la guàrdia civil

1935 Masias Quintana

Carrer Joan Maragall cantonada Onze de Setembre

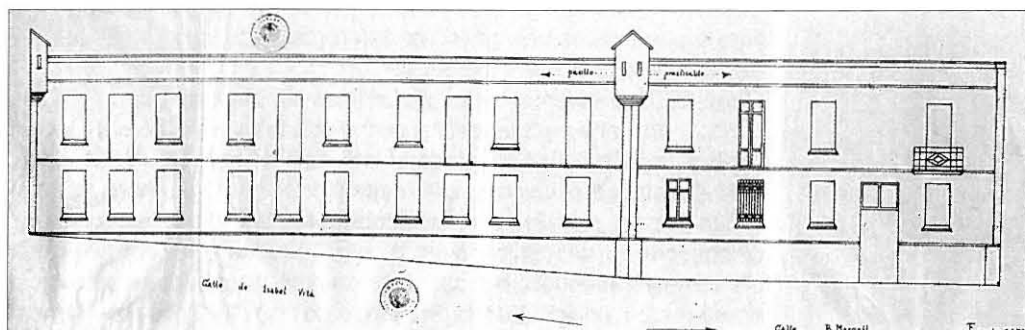
L'any 1935 el Comandant de la Guardia Civil del lloc de Llagostera denuncià una vegada més les deficiències de la caserna d'aquest cos, situada en un edifici del carrer Barceloneta llogat a Miquel Coris.

L'Ajuntament s'adreçà al Ministeri de Treball (Junta Nacional Contra el Paro) per obtenir una subvenció amb l'objectiu doble de construir una nova caserna i d'oferir treball a 25 obrers en atur.

La nova caserna s'havia de construir en un solar situat a la cantonada dels actuals carrers Joan Maragall, Onze de Setembre i Saragossa. Sembla que hi havia hagut converses amb el propietari per adquirir-lo, tot i que en la sol·licitud que s'adreçava al Ministeri es feia constar que el solar era de propietat municipal.

Els plànols que acompanyen la sol·licitud, fets pel mestre d'obres de Llagostera Masias Quintana, són d'un edifici en forma de L que ocupa les façanes dels carrers Joan Maragall i Onze de Setembre i que deixa un ampli pati interior. És de planta baixa i planta i pis a la part que dóna al carrer Joan Maragall, pis que es destina a les dependències dels solters. Té dos accessos, el principal pel carrer Joan Maragall i un altre pel carrer Saragossa, que dóna directament al pati. A l'interior del recinte, amb accés des del pati i amb façana al carrer Onze de setembre, hi ha 4 cases independents, l'armeria i les quadres.

Caserna Guàrdia Civil

L'esperada subvenció, imprescindible per poder portar a terme el projecte, és denegada perquè les obres no encaixen en el programa de subvencions del Ministeri i el projecte es queda sense realitzar. El quarter de la Guàrdia Civil no podrà abandonar l'edifici del carrer Barceloneta fins al 1987 quan s'inauguraran les casernes del carrer de Tossa.

AMLLA Fons Ajuntament de Llagostera, 13 94 003

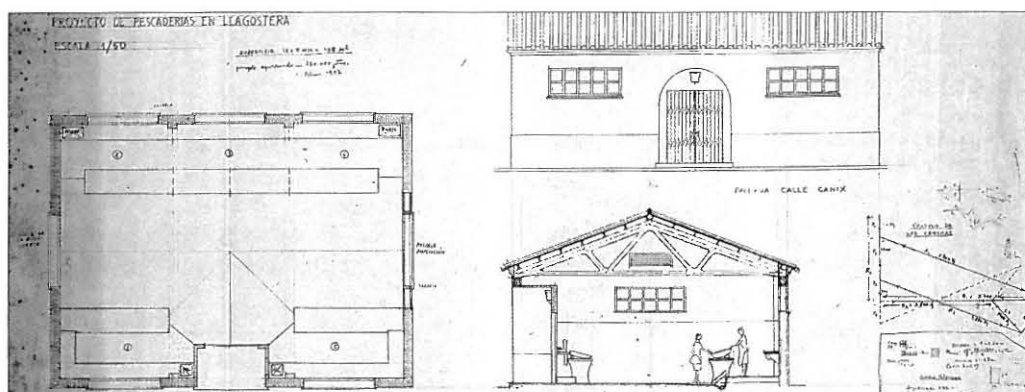
El mercat del peix **1957 Francisco Mollera Moreno**
C/ Ganix cantonada C/ Barceloneta

Les peixateries estaven situades des de mitjans s. XIX al carrer Alt de Girona. L'any 1957 el seu estat devia ser força degradat perquè l'Ajuntament encarregà a l'arquitecte municipal l'adequació dels antics espais. F. Mollera elaborà dues propostes, una reforma de les peixateries velles i i aquest avantprojecte d'edifici de nova planta.

L'edifici projectat era un únic espai amb cinc taulells per als venedors. Ocupava la cantonada dels carrers Ganix i Barceloneta, on l'any 1917 s'havia pensat instal·lar l'Escola de Belles Arts.

El projecte no arribà a executar-se i al cap de pocs anys es clausurà el marcat del peix i les dues venedores que quedaven obriran peixateries particulars.

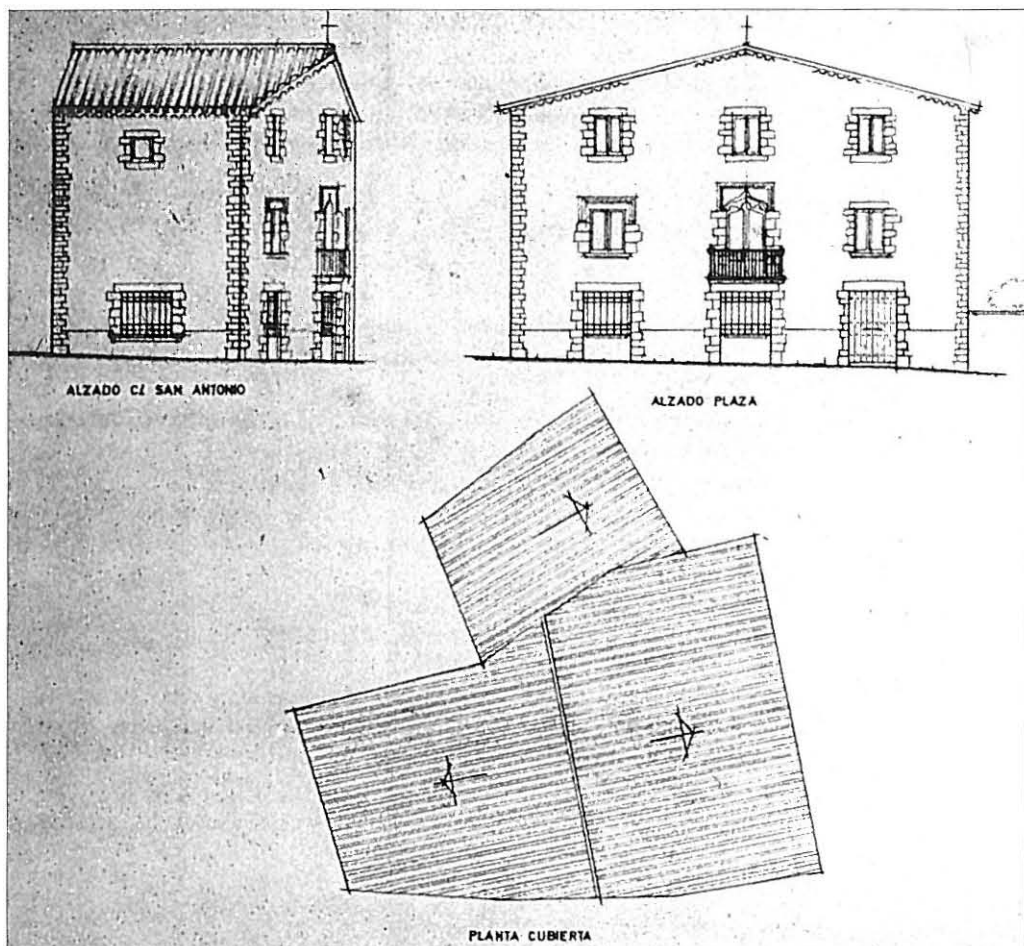
Projecte de peixateries a **AMLLA Fons Ajuntament de Llagostera, 21**
Llagostera.

El centre **1966 Xavier de Bolós i Capdevila**
cultural de la Casa **Pl. Llibertat, 1**
de les Vídues

L'any 1957 Tomàs d'A. Boada va donar a l'Ajuntament la casa coneguda com a Casa de les Vídues, que el 1931 havia estat declarat Monument Històric-Artístic Nacional. La donació estava condicionada a ser destinada a usos socials, religiosos o culturals. En el moment de la donació la casa estava en runes, havia perdut part de la teulada i tots els forjats interiors.

Fins l'any 1966 es varen elaborar una sèrie de projectes que bàsicament pretenien evitar-ne l'ensorrament amb la consolidació dels murs perimetrals. Cap d'ells es portà a terme i l'edifici va anar patint cada vegada més l'estat abandonament. L'any 1966 es

Centre Cultural de la
casa de les vídues

va redactar aquest projecte que recull idees anteriors del mateix arquitecte. La proposta preveia la reconstrucció de la façana seguint fidelment l'original de tres cossos, teulada a dues aigües i carener perpendicular a la façana. En canvi a l'interior es volia enderrocar el que quedava dels murs per aconseguir espais grans i lliures.

L'edifici havia de ser un centre cultural amb una biblioteca a la planta baixa, una sala de conferències al primer pis i un museu a la tercera planta. En aquell moment Llagostera no comptava amb cap d'aquests tres equipaments.

El projecte no es portà a terme. Quan l'any 1974 varen començar les obres de restauració, subvencionades per la Diputació dins el Pla de restauració de monuments, es va optar per una façana totalment nova, sense gaire relació amb l'original, que dóna a l'edifici un aspecte totalment desfigurat. L'edifici s'inaugurà el 1982 i acull la biblioteca en les dues primeres plantes i l'escola de Belles Arts al tercer pis.

AMLLA Fons Ajuntament de Llagostera, 04 73 004

**L'institut
d'ensenyament
mitjà**

1966 Xavier de Bolós i Capdevila

Puig del General

La voluntat d'oferir ensenyament secundari per primera vegada a Llagostera va portar a l'Ajuntament a encarregar aquest projecte al mateix temps que sol·licitava la creació d'un Colegio Libre Adoptado de Enseñaza media en grado elemental (CLA) al Ministeri d'Educació. L'edifici projectat es situava darrera l'actual CEIP Lacustària, aquell moment en construcció, era de planta baixa, en forma de E, i dos pisos en una part i d'un sol pis en l'altra. Tenia un accés independent des del carrer Pujada del Dipòsit i un altre des del col·legi de primària a través d'un ampli distribuïdor (el menjador actual del CEIP).

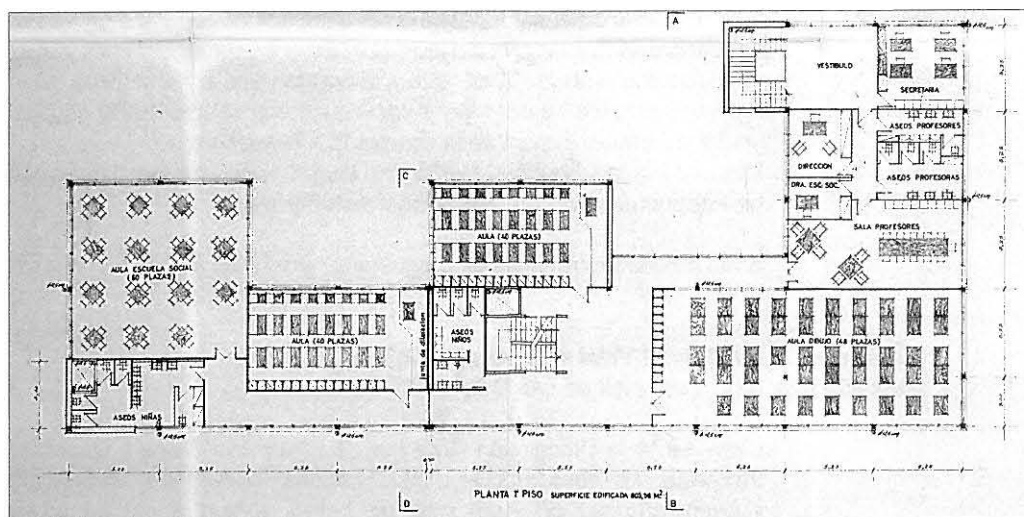
La capacitat del nou centre era de 400 places, amb la possibilitat de ser ampliat fins a 600. L'edifici tenia quatre aules (40 places), una aula d'exàmens, un laboratori, i aula de Labores y Hogar de 60 places. Les oficines i les dependències per al professorat es situaven a la planta pis. El menjador s'emplaçava a la planta baixa i en el futur havia de ser compartit amb l'escola de primària.

L'ambició del projecte queda reduïda a unes mínimes obres de reforma a l'antic edifici de l'Escola de Nens del carrer Ganix, on funcionarà un Colegio Libre Adoptado únicament durant quatre cursos (1969 al 1972).

Desaparegut el CLA, no hi tornarà a haver ensenyament secundari fins 24 anys més tard (curs 1996-1997) en unes instal·lacions provisionals instal·lades a la urbanització Can Gotarra. L'edifici definitiu, construït a l'Av. del Gironès, va entrar en funcionament el curs 2003-2004.

Institut d'ensenyament
mitjà.

AMLLA Fons Ajuntament de Llagostera, 04 73 002

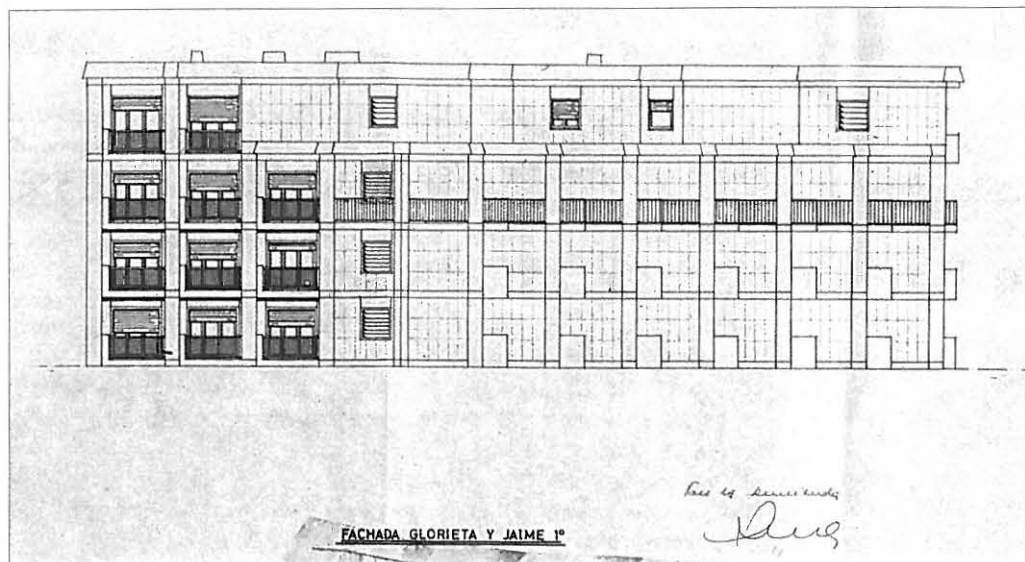

**Edifici de
"La Caixa"**

1972 Francisco Ragolta Bagué

Pl. Catalunya

La Caixa d'Estalvis i Pensions de Barcelona comprava l'any 1970 can Romeu, una casa pairal envoltada de jardí situada al costat de la Pl. Catalunya, llavors anomenada Pl. Espanya. Immediatament s'enderrocava la casa i en el solar resultant, de 1.050 m2, la Caixa hi pensava construir un edifici de notables dimensions. El projecte redactat preveia l'edificació d'un immoble compost de soterrani,

Edifici de "La Caixa".

planta baixa, tres pisos i àtic amb vint-i-cinc habitatges, set locals comercials i garatges. L'edifici havia d'anar envoltat d'un porxo i d'una petita zona enjardinada. En els locals comercials, a més de les oficines de la sucursal de la Caixa, es preveia la instal·lació d'una biblioteca, recollint la proposta de l'Ajuntament.

Però les possibilitats que proporcionava l'annexió del nou solar a la vella plaça havien esdevingut massa suggeridores. Una vegada enderrocada la casa de can Romeu, també coneguda com a can Planta, una àmplia reacció popular en contra del projecte obligà l'Ajuntament a buscar solucions per paralitzar-lo. S'encarregà la redacció del PERI de la Pl. Espanya on el solar passà a ser qualificat de terreny d'ús públic. Amb l'aprovació definitiva del PERI (1976) varen començar unes lentes negociacions amb la Caixa que s'allargaren fins a l'any 1983 quan l'Ajuntament adquireix el solar a canvi que l'entitat construeixi un local social pel mateix import de la compra (C/ Consellers).

L'actual Plaça Catalunya (1992) ha doblat la seva superfície inicial en integrar el solar que havia estat can Romeu.

AMLLA Fons Ajuntament de Llagostera, 03 77 022

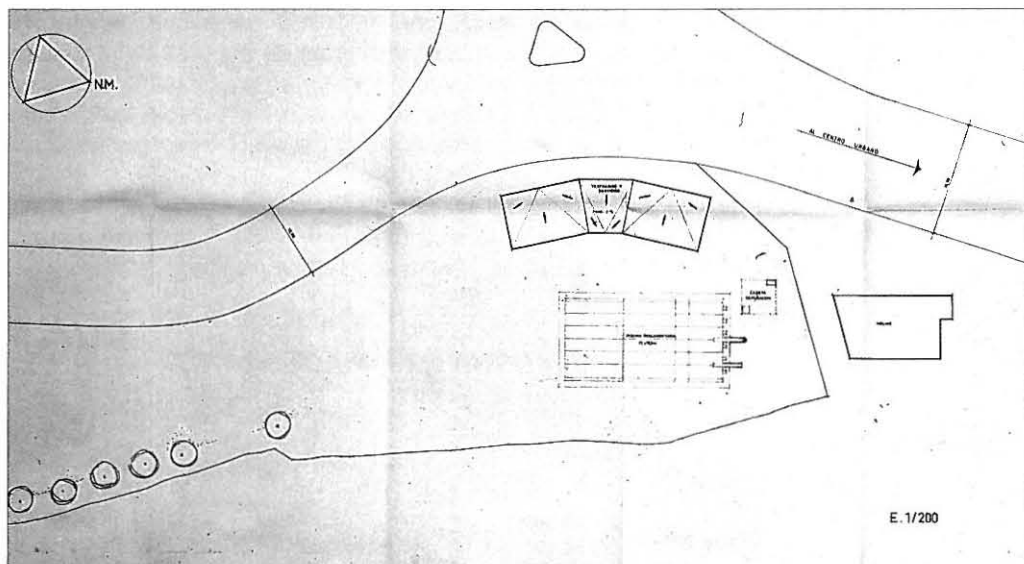
La piscina municipal

1975 Jordi Vidal de Llobatera Yglesias

Bassa del molí de can Gotarra

L'any 1974 la Delegación Nacional de Educación Física y Deportes promovia la construcció d'instal·lacions esportives mitjançant subvencions del 50% del cost de l'obra. L'Ajuntament va poder incloure dins el programa la construcció d'una piscina descoberta. En un principi es pensava ubicar-la vora el camp de futbol, que en aquell moment era pràcticament l'única instal·lació esportiva del municipi, però el cost dels terrenys en aquella zona va fer desestimar la idea inicial. En canvi es va aconseguir que Domingo Gotarra fes donació de 5.171 m² al costat del molí de can Gotarra, dins de la urbanització que ell mateix estava promovent.

Així es va projectar una piscina reglamentària de 12,20x25 m i uns vestidors situats dins l'antiga bassa del Molí. Les àmplies

Piscina municipal.

dimensions de l'edifici de vestidors i serveis responien a la previsió d'ubicar en el mateix recinte altres equipaments esportius (tennis, pista poliesportiva...) per evitar la dispersió.

El projecte s'aprova el mateix 1975, però la incertesa sobre l'efectiva concessió de la subvenció i la situació política del moment, que feia preveure eleccions municipals de manera imminent, paralitzaren la iniciativa.

El 1983 s'inaugurà la piscina actual amb un projecte molt semblant al proposat el 1975 però situat al costat del camp de futbol, on finalment s'han ubicat la resta d'instal·lacions esportives.

AMLLA Fons Ajuntament de Llagostera, 04 74 001

Projectes d'urbanisme

L'eixample de Bonaventura Vingut

1888 Martí Sureda

C. Marina cantonada C. Cantallops

L'arquitecte Martí Sureda va redactar aquest projecte per encàrrec de Bonaventura Vingut, propietari d'uns terrenys situats al nord de la població, entre la carretera de Girona a Sant Feliu de Guíxols, l'antic camí a Cantallops (avui carrer Cantallops) i la primera de les tres rieres Banyaloques, molt a prop de la casa pairal de Can Vingut.

El carrer principal d'aquesta nova zona, de 10 metres d'amplada, començava davant de la Ramal i seguia en línia recta travessant l'actual carrer Cantallops, una altra de les vies principals (9 m. d'amplada), fins trobar l'actual carrer de la Pau. Tres carrers més, de 8 m. d'amplada, conformaven la totalitat de l'eixample. El resultat eren nou illes de dimensions variables amb cantonades en angle recte. L'absència del xamfrà era un tret curiós d'aquest projecte. Uns anys abans l'eixample Romeu havia previst les cantonades amb xamfrà però en molts casos els propietaris no ho respectaren. Potser aquest relatiu fracàs va fer que en aquesta ocasió ja no s'hi projectessin, amb tot, el projecte contemplava la possibilitat de construir-los si els interessats es posaven d'acord.

El projecte es va aprovar el mateix 1888. Ignorem les causes

per les quals no s'executà, però podem suposar que la proposta depassava en molt les necessitats reals de sol urbà del municipi. Els límits marcats per l'eixample Romeu, en aquell moment encara en plena construcció, van ser suficients per encabir el creixement demogràfic de la població de finals del s. XIX i començaments del s. XX.

Fins cap als anys 1960 no va ser necessari ampliar el sol urbà. La zona de creixement es situarà al sud-est de la població, al nord les carreteres de Girona i Tossa continuaran marcant el límit de les edificacions.

AMLLA. Fons Ajuntament de Llagostera, 13 92 010

L'ampliació de la plaça Llibertat

1888 Martí Sureda Pl. Llibertat

L'any 1888 l'Ajuntament va encarregar a Martí Sureda, arquitecte provincial, la redacció d'un projecte per a l'ampliació de la Plaça Constitució (avui Pl. Llibertat), que en aquell moment començava a perdre el paper de plaça principal del poble a favor de l'actual Plaça Catalunya. El projecte també contemplava l'eixamplament del carreró que encara avui comunica la plaça amb el carrer Santa Anna.

És difícil no veure darrera d'aquestes ampliacions de l'espai d'ús públic la mà de l'alcalde de Llagostera, Jaume Roure i Prats, que en aquell moment iniciava una fulgurant carrera política de la mà del partit liberal. Tant l'ampliació del carreró com especialment la de la plaça el beneficiaven de manera directa ja que aconseguia que la seva residència hi tingués façana directa.

Per executar el projecte calia enderrocar la Casa de les Vídues, avui seu de la biblioteca, en aquell moment propietat d'una família de grans propietaris rurals, els Boada. L'oposició dels Boada a l'enderroc de la seva finca va arrossegar la majoria de grans propietaris rurals que es van manifestar en bloc en contra de la iniciativa.

El projecte es va aprovar el mateix any 1888, però va quedar paralitzat durant quaranta anys, potser per l'oposició clarament manifestada per un sector tan influent de la població. L'any 1929 Jaume Roure intentava fer-lo executar exigint a l'Ajuntament el compliment de l'acord pres el 1888. Contràriament, però, el govern municipal decideix anul·lar-lo, mentre paral·lelament Tomàs d'A. Boada, comte de Marsal, aconseguia que la casa de les Vídues fos declarada Monument Històric Artístic (1931). Els diferents recursos interposats per Jaume Roure van ser fallats en contra seu i les dimensions de la plaça i del carreró no es van modificar.

La família Boada va fer donació de la casa de les Vídues a l'Ajuntament l'any 1957 i l'any 1982 s'hi va inaugurar les instal·lacions de la Biblioteca Julià Cutiller i l'Escola de Belles Arts.

AMLLA. Fons Ajuntament de Llagostera, 13 92 005

**Els porxos
del passeig Romeu****1889 Martí Sureda**

Pg. Romeu

L'any 1859 s'aprovava l'eixample Romeu, una iniciativa privada d'Antoni Romeu i Raig, que ha donat forma a l'actual centre urbà amb la Plaça Catalunya com a punt central. El límit sud de l'eixample era el camí que es dirigia al veïnat de Sant Llorenç, avui convertit en el Passeig Pompeu Fabra.

L'any 1889, consolidat el creixement del nou eixample, es pensà a urbanitzar la zona compresa entre els actuals Passeig Pompeu Fabra i Passeig Romeu. Com a arquitecte provincial, l'encàrrec de l'Ajuntament recaigué en Martí Sureda, que dissenyà les cinc illes de cases que avui conformen aquest espai. És en aquest moment que per primera vegada es va traçar l'actual Passeig Tomàs d'A. Boada (obert el 1936) i també l'última part del carrer Nou i del Passeig Pompeu Fabra.

Però l'aspecte més interessant d'aquest projecte era la definició d'un model edificatori que hauria donat una gran entitat al passeig. El disseny de les edificacions que s'hauria aplicat en el primer tram del nou passeig, des del carrer Barcelona fins al Pau Casals, contemplava construir cases de planta baixa i dos pisos com a màxim. A nivell de la planta baixa les façanes es retirarien uns 3 m. per deixar uns porxos d'ús públic sustentats per pilars. L'espai de soplui resultant era ideal per a la funció de firal que es volia donar a l'avinguda.

Les edificacions es podien realitzar per fases segons l'economia del propietari i s'acompanyava estudi de les façanes pels tres supòsits: planta baixa, planta i pis i planta i dos pisos. Entre els porxos es reservava un espai per a la façana de l'estació del tren de Sant Feliu de Guíxols a Girona, que es volia alineada al carrer i no al peu de la via com es va fer més tard.

En el tram final, del carrer Pau Casals fins enllaçar amb el camí de Sant Llorenç, es preveia que es mantingués l'arbrat existent que constituïa així la zona de passeig i esbarjo.

El projecte s'aprovava el 1891 i immediatament es rebien queixes del propietari del sector per l'augment del cost a l'hora de construir que implicava el projecte. El mateix 1891 l'Ajuntament rectificava i decidia acceptar la supressió dels porxos en tot el tram on estaven previstos. De la idea original quedaria únicament el traçat dels carrers.

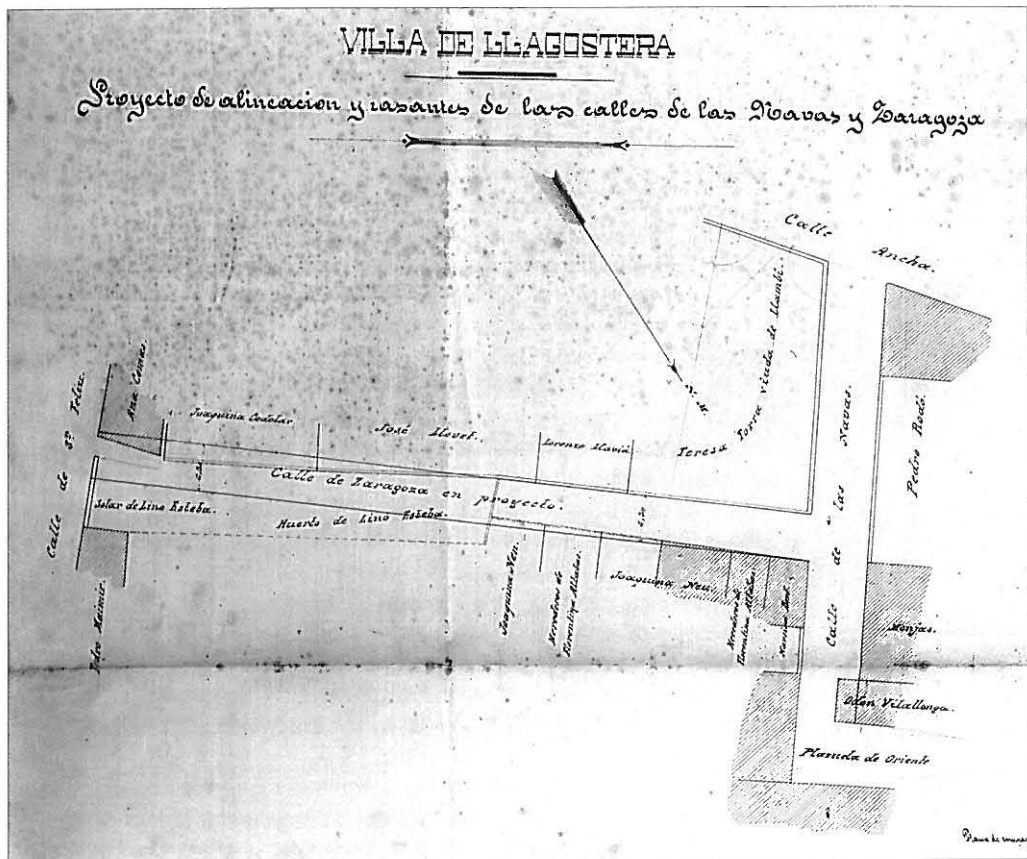
AMLLA. Fons Ajuntament de Llagostera, 13 92 011

**L'obertura
del carrer
Saragossa****1893 Manuel Almeda**

Carrer Saragossa

Per petició d'alguns veïns de la zona l'Ajuntament encarrega a l'arquitecte provincial el projecte que havia de permetre donar sortida al c/ Saragossa. La solució proposada preveia perllongar-lo un 150m. en línia recta fins trobar el c/ Sant Feliu.

El projecte s'aprovava aquell mateix any sense cap oposició i en canvi no es detecta cap intent d'executar-lo. Tres anys més tard els mateixos veïns que n'havien demanat l'obertura sol·liciten la nul·litat de projecte elegint les dificultats econòmiques de la corporació a

Obertura del carrer Saragossa.

L'hora de pagar les expropiacions i la poca urgència de l'obra, tot plegat podria provocar, segons els veïns, que no s'executés l'obra fins al cap de molts anys.

Així la sortida del carrer Saragossa va quedar paralitzada i encara avui espera una solució. La normativa urbanística actual, aprovada el 1984, preveu dues sortides, una en direcció al carrer Sant Feliu, que recorda aquest projecte i una altra en direcció al C/ Panedes (Ctra. Girona-Sant Feliu). Cap de les dues s'ha executat encara.

AMLLA. Fons Ajuntament de Llagostera, 13 93 002

L'ampliació de la plaça del mercat i l'obertura del carrer d'Odonell

1893 Manuel Almeda

Pl. Llibertat / Pl. del Mercat

A finals del segle XIX es varen redactar diversos projectes de modificació d'alineacions amb la intenció d'eixamplar la majoria de carrers del nucli antic. El projecte que comentem segueix aquest corrent, amb la particularitat que a més de modificar les alineacions dels carrers Major, Santa Anna i Alt de Girona, volia ampliar la Plaça del Mercat i obrir un nou carrer.

La Plaça del Mercat havia estat la seu del mercat setmanal des de l'edat mitjana. Feia poc que havia estat traslladat per manca d'espai i encara era viva la polèmica que la pèrdua d'aquesta activitat econòmica havia provocat entre els comerciants de la zona. Potser

la proposta d'ampliació de la històrica plaça era la resposta a les queixes dels veïns.

L'ampliació implicava l'enderroc del dos edificis situats al sud de la plaça, un dels quals és actualment la seu de l'Arxiu Municipal. El desnivell entre la plaça i el carrer Alt de Girona que aquest deixaria al descobert es resolia amb la construcció d'un mur de contenció de terres que alhora delimitava l'espai de la plaça i el del vial.

Pel que fa al nou carrer, que s'havia d'anomenar d'Odonell, era el resultat de perllongar el carreró existent a l'extrem oest de la Plaça Llibertat fins a la Plaça del Mercat. Per fer efectiva aquesta obertura s'havia d'enderrocar totalment o parcial tres propietats més.

El projecte es va aprovar però, com la majoria de projectes de modificació d'alineacions, no es va executar per la pretensió gairebé impossible de modificar massivament la línia de façana d'uns carrers ja consolidats. En aquest cas encara s'hi afegia el pes econòmic d'expropiar les cinc finques afectades d'enderroc, cosa que de segur va contribuir a fer inviable el projecte.

AMLLA. Fons Ajuntament de Llagostera, 13 92 012

La nova plaça de la Pau

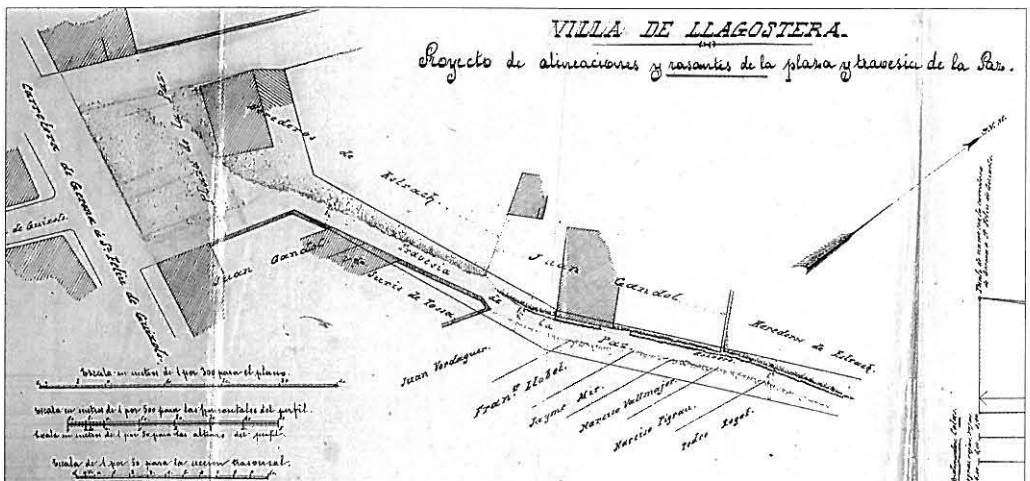
1902 Manuel Almeda
C. Camprodon

L'any 1902 Manuel Almeda va redactar aquest projecte per encàrrec de l'Ajuntament. Es volia crear una plaça nova, anomenada de la Pau, que estaria situada davant del carrer Sant Feliu, on actualment hi ha una gasolinera.

En aquell moment l'espai de la futura plaça estava ocupat per l'antiga masia de can Sisonet. Per executar el projecte calia expropiar la casa i els terrenys compresos entre la casa i la carretera. En el mateix projecte es convertia el camí que es dirigia cap a Maiena en un carrer de 7 m. d'amplada que també s'havia d'anomenar de la Pau (actual carrer Gavarres).

El projecte es va aprovar però els tràmits per a l'expropiació no es van iniciar fins trenta anys més tard i encara per iniciativa dels veïns de la zona. L'any 1934 un particular sol·licitava llicència per instal·lar una

Proiecte de la plaça i travessia de la Pau.

estació de servei per a automòbils en els terrenys destinats a la plaça de la Pau. La sol·licitud va provocar la reacció immediata de molts veïns a favor de l'antiga proposta de plaça, fins al punt que es van oferir a col·laborar aportant una part significativa del cost de l'expropiació.

En resposta a la iniciativa popular i enmig d'una forta controvèrsia l'Ajuntament va començar els tràmits d'expropiació. La renyida disputa s'allarga encara dos anys fins que el 1936 el canvi polític en el govern municipal comportaria l'anul·lació de l'acord de 1902 i la concessió de la llicència per a la construcció de l'estació de servei que encara avui ocupa aquest espai.

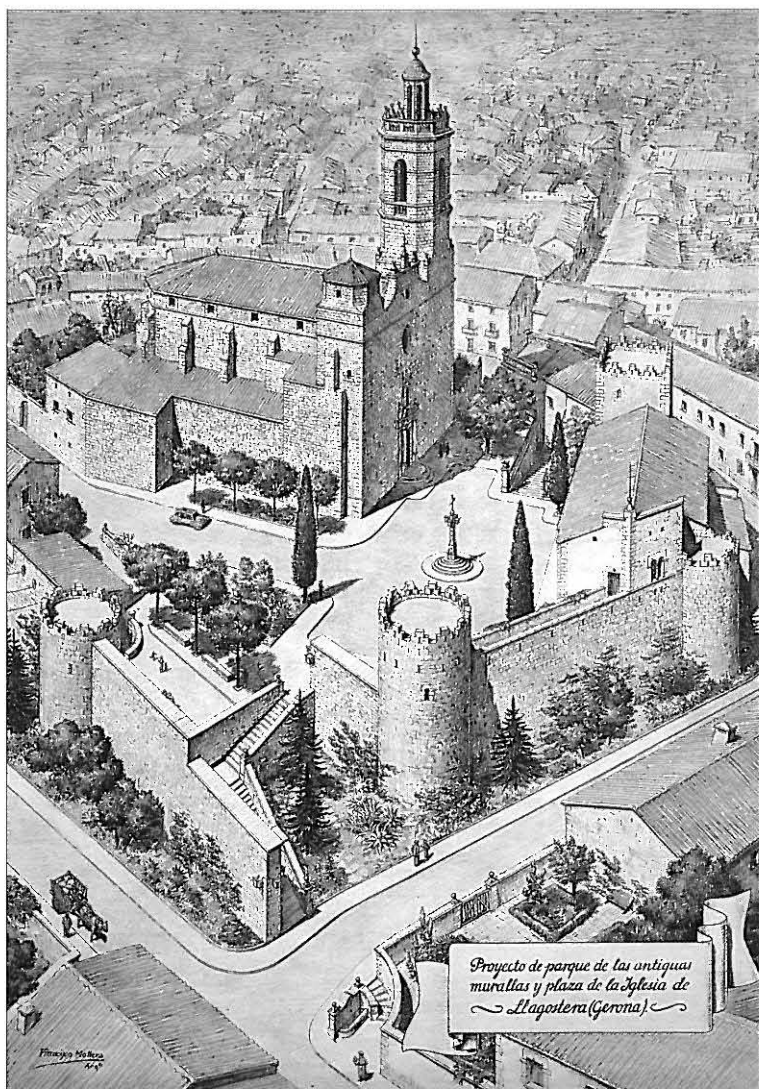
AMLLA. Fons Ajuntament de Llagostera, 13 93 004 13 93 006

Plaça del castell i parc de les muralles

1953 Francisco Mollera Moreno

Pl. del Castell i carreres Processó i del Fred

L'arquitecte Francisco Mollera, tot just acabat de nomenar arquitecte municipal, redactà el Parc de les Muralles, un ambiciós projecte

Remodelació de la plaça
Catalunya.

per reformar i enjardinar tot el sector que envolta l'Ajuntament i l'Església parroquial.

Si aquest projecte s'hagués realitzat tal i com estava previst, l'avui edifici de l'Ajuntament tindria al costat sud una torre quadrada acabada amb merlets i la façana principal s'hauria ennoblit amb un aplacat de pedra del qual sobresortiria un enorme escut, buscant recordar el seu origen medieval.

La muralla quedaria descoberta i alliberada de les cases adossades que amb el temps s'hi havien construït i el seu espai seria convertit en un jardí d'ús públic. La proposta també incloïa restaurar les torres i els pocs trams de mur de la muralla medieval que s'havien conservat i que recuperarien el seu aspecte defensiu. Una idea que molts anys després és a punt de ser una realitat.

De l'ambiciós projecte únicament se'n va realitzar una petita part. L'any 1955 es va construir un mirador a sobre de la sortida natural del carrer Sant Pere, des del qual es gaudeix de vistes esplèndides sobre les Gavarres i la plana de la Selva. Uns anys abans s'havia instal·lat la creu de "los Caídos", que també formava part del projecte. Probablement la necessitat de destinar els minsos recursos municipals a la gran obra d'aquells anys, l'abastament d'aigua potable, va ser la causa que no es realitzés aquest projecte que responia molt al gust de l'època.

AMLLA. Fons Ajuntament de Llagostera, 21

La remodelació de la plaça Catalunya

1954-56 Francisco Mollera Moreno
Pl. Catalunya

L'any 1954, amb motiu de la inauguració de l'abastament d'aigua potable, es va instal·lar una font monumental de grans dimensions al mig de la Plaça Catalunya. La font era només una part d'un pla general que mai es va concloure. Havia d'anar envoltada d'un frondós jardí amb una abundant plantació d'arbres nous i plantes baixes. L'espai destinat a plaça quedaria separat de la vorera per un mur perimetral no gaire alt que s'obriria a la plaça amb escalons situats simètricament.

Els problemes de manteniment i de neteja de la font van fer que tingués una vida molt curta. El 1956 es va encarregar a l'arquitecte municipal la revisió del projecte amb la precisió que fos "senzill" i que el monumental brollador quedés substituït per un fanal amb una font a la base. La nova proposta de Mollera mantenia el mur circumdant però la vegetació quedava reduïda als arbres. Al mig de la plaça destacava un imponent fanal dotat de cinc llums amb la base quadrangular decorada amb quatre brolladors d'aigua.

Malgrat l'evident simplificació de la proposta, sembla que tampoc no estava a l'abast del pressupost municipal. Finalment el 1957 es decideix instal·lar una font de ferro fos en un dels laterals de la plaça, plantar arbres nous i col·locar vuit bancs de pedra artificial amb l'escut del municipi en el respall. Aquesta austera plaça serà la que perdurarà fins que l'any 1992 s'inicien les obres del pàrking subterrani i de l'ordenació actual.

AMLLA. Fons Ajuntament de Llagostera, 04 58 006

La urbanització Mas Sureda

1967 Javier Solà Cot

Vt. Sant Llorenç

La proximitat a la zona d'atracció turística de la Costa Brava i l'extensió del terme municipal de Llagostera fan que a partir dels anys 1960 s'escampin pel terme nombrosos projectes d'iniciativa privada per fer urbanitzacions de segona residència del tipus que a l'època s'anomenava "Ciudad Jardín".

En aquest moment Llagostera no tenia Pla General ni Normes Complementàries i Subsidiàries (fins el 1984 no s'aprovaran), la qual cosa impedia legalment l'aprovació de qualsevol Pla Parcial. Malgrat això l'actitud permissiva dels consistoris municipals féu que, amb el compromís d'inclusió en les futures Normes, alguns dels projectes presentats s'aproveïssin. Altres inicien una tramitació que mai no acabaran. Però, independentment d'aquest fet, en moltes urbanitzacions es comencen les obres, s'obren els carrers, es parcel·la, es col·loquen vorades, encara que rarament s'arriba a asfaltar, i s'hi construeixen cases, les primeres amb llicència municipal, després sense.

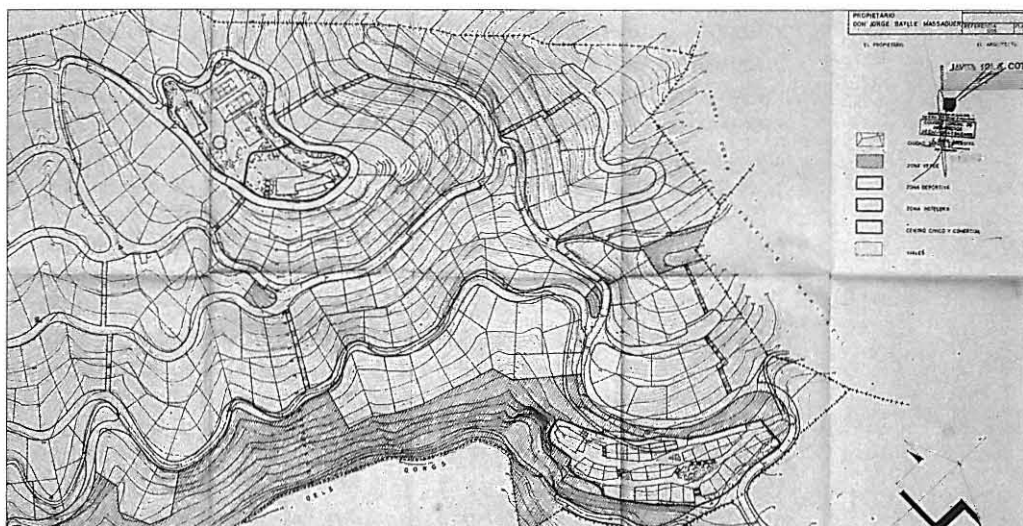
De les moltes propostes que es fan, sis estan avui plenament consolidades: La Mata (1963), Selva Brava i Font Bona (1972), La Canyera (1974), Mont-Rei (1974), Llagostera Residencial (1978).

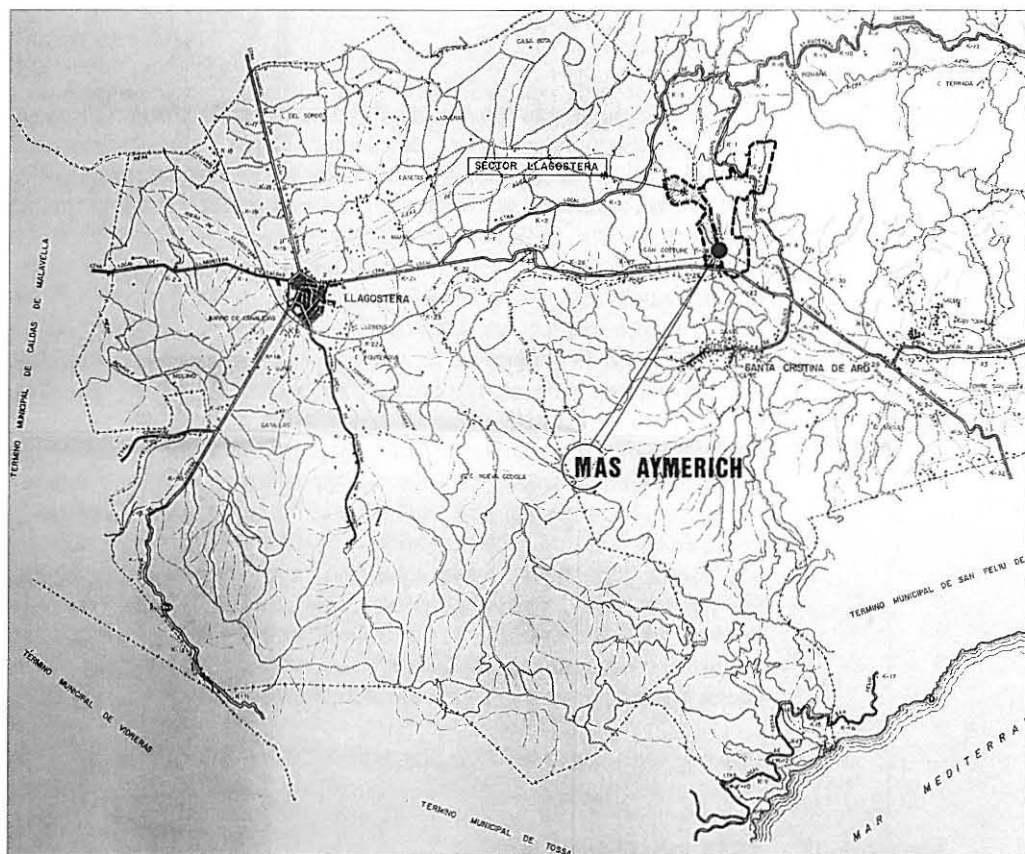
La urbanització Mas Sureda forma part del grup que no es realitzen. Es tracta d'un 48,821 Ha de terreny muntanyós situat al veïnat de Sant Llorenç vora can Sureda. La superfície prevista per ser construïda ocupa unes 44 Ha. La zona més extensa era la Ciudad Jardín amb parcel·les superiors als 800 m². L'altra gran zona era la comercial, on està previst construir habitatges de reduïdes dimensions destinats a gent amb pocs recursos o bé instal·lar-hi petits comerços. També es contempla una zona hotelera, instal·lacions esportives i fins i tot una petita església, tot plegat pensat per a unes 1.600 persones.

L'any 1970 s'inicia la tramitació del Pla Parcial que mai es va concloure, cosa que no va impedir que s'hi construís més d'una casa i que s'hi obrissin carrers.

Urbanització Mas Sureda

AMLLA. Fons Ajuntament de Llagostera, 04 36 005

**Urbanització
Mas Aymerich**

1973 José M. Puchades Benito
Vt. Panedes

En aquest cas es projecta una gran urbanització (137,5 Ha) situada entre els termes municipals de Llagostera i de Santa Cristina d'Aro (Romanyà) tot seguint el curs de la riera Saleny fins al seu desguàs al Ridaura. La superfície total dins el terme de Llagostera és de 45 Ha on s'havien de construir habitatges per a 2.188 persones, cosa que en aquell moment representava gairebé la meitat de la població de Llagostera.

EL projecte distingia diferents zones segons el tipus d'edificació. La més extensa era la zona de cases aïllades o en línia, però la més densament poblada era l'anomenada "turística residencial" on s'edificaven hotels i apartaments (200 hab./Ha). La zona verda ocupava uns 120.000 m².

Aprobat inicialment per l'Ajuntament el 1975, la Comissió Provincial d'Urbanisme n'exigia la rectificació per l'excessiva densitat de població, sobretot de la zona turística residencial, tot i que l'Ajuntament s'havia manifestat expressament a favor d'aquest aspecte del projecte. Amb les oportunes rectificacions, el Pla Parcial es va aprovar definitivament el 1975. És l'única de totes les urbanitzacions no realitzades que comptava amb aquesta aprovació, però mai es va tramitar el projecte d'urbanització.

AMLLA. Fons Ajuntament de Llagostera, 04 40 003

L'ampliació de la plaça Catalunya

1975 Benet Cervera
Pl. Catalunya

El 1976 s'aprovava el Pla Parcial d'Ordenació de la plaça d'Espanya i projecte d'acondicionament del sector. El pla catalogava edificis d'interès, regulava les alçades dels edificis i desautoritzava segons quines actuacions en les façanes, a més de prohibir la construcció d'edificis en els 2.380 m² qualificats de terreny d'ús públic. La meitat d'aquest espai estava format pel solar original de la plaça, que es mantenia sense modificacions des de la remodelació de 1957. L'altra meitat era propietat de "La Caixa", que en aquell moment ja havia presentat un projecte per edificar-hi un immoble de tres plantes amb pisos i locals comercials. De fet, el pla es va encarregar i aprovar per evitar la construcció d'aquest immoble.

L'avantprojecte d'urbanització que el Pla incloïa contemplava per primera vegada l'ordenació dels dos solars com una sola unitat i en forma d'una gran plaça. Just al mig d'aquest gran espai no hi podia faltar una font amb brollador. A partir d'aquest eix es definien set zones sota dues fileres d'arbres: repòs i descans, passeig, joc per als nens, festes populars, aparcament, mercat i serveis urbans. Aquesta proposta no va tirar endavant, els dos solars varen continuar separats per un carrer fins que l'any 1992 s'iniciaven les obres que conformen la Plaça Catalunya actual.

AMLLA. Fons Ajuntament de Llagostera, 04 46 002

Urbanització la Arboleda

1975 Joan Estrada Manant
Vt. de Bruguera

L'any 1975 es va presentar un avanç del Pla Parcial d'aquesta "Ciudad Jardin" situada molt a la vora la casa coneguda com a Can Cirilo al mig del veïnat de Bruguera. Es pretenia urbanitzar una zona de pins i suros als quals feia referència el nom de la urbanització, "la Arboleda".

Una sèrie de carrers disposats en circumval·lació ocupaven la finca d'uns 175.000 m² dels quals 116.000 m² eren parcel·les. Al mig de les illes de cases quedaria una zona verda comunitària de reduïdes dimensions amb piscina i pistes de tennis.

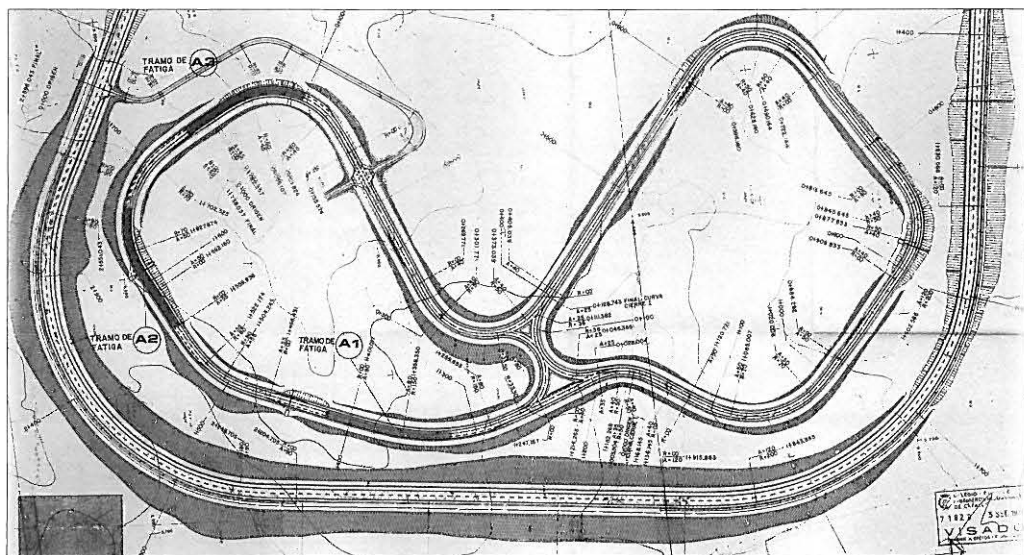
La proposta va ser ben vista pel govern municipal, però mai es va presentar el projecte definitiu.

AMLLA. Fons Ajuntament de Llagostera, 04 45 004

Pista de proves per a vehicles industrials i agrícoles

1977 Alfredo Fernandez Esplugas
Vt. de Mata – Can Gascons

L'empresa Motor Ibérica SA va adquirir l'any 1976 la finca can Gascons situada en el veïnat de Mata, molt propera a les urbanitzacions de La Mata, La Canyera i Mont-Rei. La intenció de l'empresa era instal·lar-hi una pista de proves. Es tractava d'un circuit tancat en forma de vuit de 6 metres d'amplada i de 3 Km. de longitud destinada a provar la resistència de motors de vehicles industrials i agrícoles. Sense demanar llicència municipal, però amb el vistiplau de l'Ajuntament, començaren la rompuda i l'explanació de les 89 Ha de terreny.

Pista de proves per a vehicles.

L'any 1977 els veïns de les urbanitzacions properes, els partits PSC(C), PSUC i ERC i el G.E. Bell Matí, van denunciar la realització d'obres sense llicència per part de l'empresa. Les obres van ser parades i ja no es tornaran a reemprendre. Començava una polèmica que s'allargaria fins al 1980 quan l'empresa renunciava a la realització del projecte.

La posició dels grups opositors es fonamentava en l'agressió ecològica de la rompuda i en la contaminació acústica d'una activitat, qualificada de molesta, ubicada al costat d'un nucli habitat. La pressió que es va exercir amb recursos en totes les instàncies administratives i amb la contínua presència a la premsa va ser constant durant tot el període (es van recollir 647 firmes de llagosterencs contraris al projecte).

Davant la reacció opositora l'empresa proposà reconvertir el projecte original i complementar-lo amb tres naus destinades a tallers, enginyeria i laboratoris i la promesa d'un nombre considerable de llocs de treball. Aquest canvi d'orientació provocà una significativa reacció a favor per part de la població (383 firmes), el canvi de posició d'ERC i el suport de l'Ajuntament.

Però a part de la batalla mediàtica, calia resoldre la tramitació administrativa. La Comissió Provincial d'Urbanisme havia aprovat el 1978 la possibilitat de fer les obres en sòl rústic. Quedava la Llicència d'Activitats Classificades, en el tràmit de la qual es va exigir a l'empresa mesures correctores sobretot en relació al nivell de soroll ja que el previst en el projecte excedia els límits establerts. Però les modificacions del projecte mai s'arriben a presentar. L'any 1980, quatre anys més tard de l'inici de la polèmica, l'empresa renunciava definitivament al projecte.

AMLLA. Fons Ajuntament de Llagostera, 04 89 001/002

La urbanització Can Duran

1976 Gerando Gelonch Monne
Vt. de Sant Llorenç

La urbanització Can Duran és la més gran de totes les que es van presentar en aquell període. La finca afectada ocupava una superfície de 178,11 Ha. Estava situada a l'extrem est del Vt. de Sant Llorenç,

Urbanització Can Duran.

entre can Duran, el puig de Matxacuca, les rieres de Sant Baldiri i Varderes i can Crispins, és a dir, la capçalera del riu Ridaura.

En aquesta zona muntanyosa es pretenia edificar habitatges per a 3.270 habitants (Llagostera en aquell moment en tenia 4.742). La llera del riu havia de ser l'eix de la urbanització, al seu voltant s'hi ubicarien les zones verdes i esportives. La zona de residències aïllades ocuparia 31 Ha i es distribuïria pels pendents de la muntanya.

El pla anava acompanyat d'un estudi hidrològic i pluviomètric, probablement perquè a ningú li escapava la dificultat d'abastar d'aigua potable una població que pràcticament igualava la de tot el municipi, en una zona muntanyosa i allunyada del nucli urbà. Per al tractament d'aigües residuals el projecte preveia la construcció de depuradores a la part més baixa del Ridaura.

El pla el va aprovar inicialment l'Ajuntament el 1977, però la tramitació es paralitzà probablement a causa de les al·legacions presentades. La del Col·legi d'Aparelladors i d'Arquitectes Tècnics de Girona adverteix de la impropedència d'aprovar un Pla Parcial mentre Llagostera no disposi de Pla General, a més de detectar ambigüitat en la localització de les zones verdes i en les preceptives cessions dels terrenys a l'Ajuntament.

AMLLA. Fons Ajuntament de Llagostera, 04 49 002

Urbanització Mas Pijoan

1977

Vt. de Panedes

Preveia l'ordenació i posterior urbanització d'unes finques de superfície total 78 Ha situades al Vt. de Panedes, vora can Pijoan. Seguint el corrent del moment, la nova urbanització tindria el format de "Ciudad Jardín" (56,4Ha) amb una superfície mínima de parcel·la de 1.200 m² i façanes de 15 m. Tampoc no hi podia faltar la zona comercial, la zona d'equipaments i l'esportiva (tenis, piscines, etc) i, com en la urbanització Mas Sureda, una petita església.

La ubicació exacta de la urbanització i el accessos no queden clars en el projecte i és una de les raons que motiven l'al·legació del Col·legi d'Aparelladors i d'Arquitectes Tècnics de Girona, indefinició que també detecten en la cessió de terrenys a l'Ajuntament i en la possibilitat d'edificar en la zona esportiva. Tot i l'aprovació inicial, el projecte resta sense executar.

AMLLA. Fons Ajuntament de Llagostera, 04 48 001

TÍTOLS PUBLICATS

- 1 - *El Mercat i la Fira* de Marta Albà i Espinet
- 2 - *El passeig Romeu* de Fina Solà i Llinós
- 3 - *Breu història de la infermeria a Llagostera* de Rosa Masana i Ribas
- 4 - *El llarg acabament de l'església de Llagostera (Segles XVII-XVIII)* de Josep M.T. Grau i Roser Puig i Tàrrach
- 5 - *Jaume Roura i Prats. Radiografia d'un cacic* de Dolors Grau i Ferrando
- 6 - *Indústries sureres a Llagostera* de Fina Blanch i Rissech i Rosa Masana i Ribas
- 7 - *La Casa de les Vídues. Cent anys per tenir una biblioteca pública* de Joan Ventura i Brugulat
- 8 - *La Plaça Catalunya* de Marta Albà i Espinet i Enric Ramionet i Lloveras
- 9 - *Breu història de la sastreria a Llagostera* de Josep Vilallonga i Ribalta
- 10 - *Els noms dels carrers: dedicacions i origen* de Ramon Brugulat i Pagès
- 11 - *L'arqueologia a Llagostera* de J. Merino, L.E. Casellas, X. Rocas
- 12 - *Les fonts de Llagostera* de Magda Saurí i Masgrau
- 13 - *Antoni Varés. Un home i el seu temps* d'Albina Varés i de Batlle
- 14 - *Les sitges de Llagostera* de Josep Burch i Rius
- 15 - *Retaules barrocs* de Josep Maria Grau i Roser Puig
- 16 - *1831-1936. Cent anys de població a pagès* d'Olga Llobet i Guevara
- 17 - *Un notari i els seus papers durant la Guerra del Francès* de Marta Albà i Espinet i Ma. Àngels Adroer
- 18 - *Enric Marquès, el pintor* de Lluís Bassets i Sanchez
- 19 - *1241 Un Privilegi reial* de Montse Varas
- 20 - *L'Hospital* de Marta Albà i Espinet
- 21 - *La pràctica de l'Esport a Llagostera* de Francesc Cortés
- 22 - *Rafael Masó a Llagostera* de Borja Garcia i Vilallonga
- 23 - *El bosc de ribera. La vegetació dels rius i de les rieres de Llagostera* d'Anna Plasència i Casadevall
- 24 - *"Chantecler". Una revista de principis del segle XX* de Marta Pascual i Llorens
- 25 - *Els ocells de Llagostera: el pla i el nucli urbà* d'Estel Cañigüeral Batllósera
- 26 - *El teixit associatiu de Llagostera: l'associacionisme local des del segle XIX* de Jordi Clara Corominola
- 27 - *Els anurs a Llagostera: granotes i gripaus* d'Eduard Comas i Blanch
- 28 - *Projectes al calaix: les iniciatives no realitzades de Llagostera* de Marta Albà i Espinet

L'ARXIU MUNICIPAL

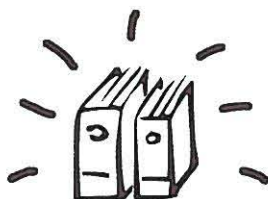
Plaça del Mercat, 5
17240 Llagostera
Tel. 972 80 54 36

Horari: de dilluns a divendres, de 10 a 14 h.

Col·labora

Diputació de Girona

L'ARXIU MUNICIPAL